



#HorizonEU



# HORIZON EUROPE

ELi  
TEADUS- JA  
INNOVATSIOONI-  
PROGRAMM 2021–27



---

PROGRAMM „EUROOPA HORISONT“

---

# Investeeringimine tuleviku kujundamiseks



# Meie visioon

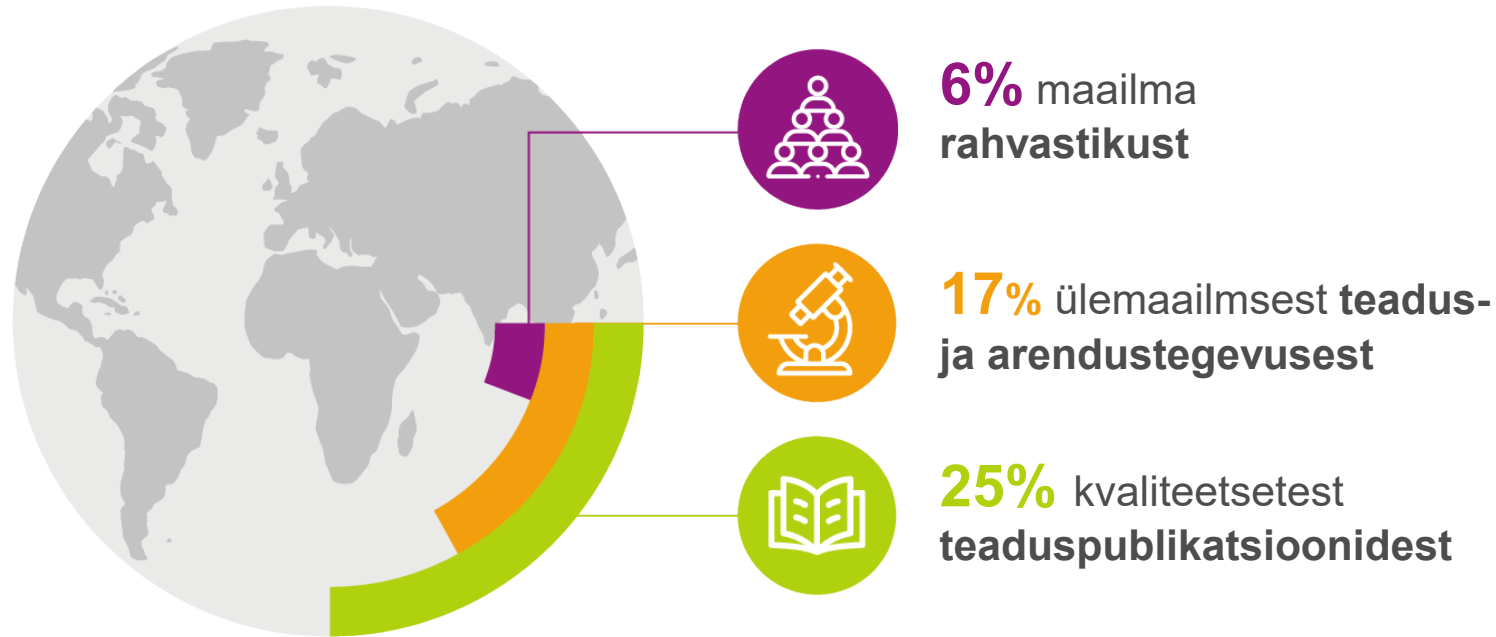
ELi keskne teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamisprogramm, mis:

- võitleb kliimamuutustega;
- aitab saavutada ÜRO kestliku arengu eesmärgi;
- edendab ELi konkurentsivõimet ja majanduskasvu;
- hõlbustab koostööd ning tugevdab teadusuuringute ja innovatsiooni mõju ELi poliitika kujundamisele, toetamisele ja elluviimisele, ning lahendab samas üleilmseid probleeme;
- toetab suurepärase teadmiste ja tehnoloogiate loomist ja paremat levitamist;
- loob töökohti, kaasab täielikult ELi talendireservi, hoogustab majanduskasvu, edendab tööstuse konkurentsivõimet ja optimeerib investeeringute mõju veelgi tugevamas Euroopa teadusruumis.



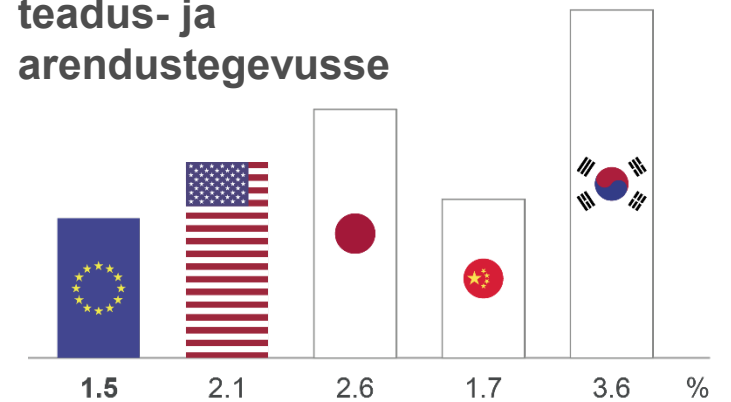
Allikas: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-development-goals/>

# Kuigi Euroopas on maailmatasemel teadus ja tugevad tööstusharud... Meie teadmised ja oskused on meie peamine ressurss.



...võiks Euroopa teha rohkem, et kujundada selle põhjal **juhtpositsioon innovatsioonis ja ettevõtluses**

**1,5%** ELi ettevõtjate investeeringutest teadus- ja arendustegevusse



ELi näitaja on 2019. aasta kohta. USA, Jaapani, Hiina ja Lõuna-Korea näitajad on 2018. aasta kohta. Näitajad kajastavad teadus- ja arendustegevuse protsenti SKPst.

# PROGRAMM „EUROOPA HORISONT“

# EURATOM

## ERIPROGRAMM: EUROOPA KAITSEFOND

*Eriline tähelepanu  
kaitsealasel teadus-  
ja arendustegevusel*

Teadustegevus

Arendustegevus

## PROGRAMMI „EUROOPA HORISONT“ NING EUROOPA INNOVATSIOONI- JA TEHNOLOOGIAINSTITUUDI\* RAKENDAMISE ERIPROGRAMM

*Eriline tähelepanu tsiviilrakendustel*



**I samm**  
TIPPTASEMEL  
TEADUS

Euroopa Teadusnõukogu

Marie Skłodowska-Curie

Teadustaristud



**II samm**  
ÜLEILMSED PROBLEEMID  
JA EUROOPA TÖÖSTUSE  
KONKURENTSIVÕIME

Teemavaldkonnad

- Tervishoid
- Kultuur, loovus ja kaasav ühiskond
- Ühiskonna tsiviiljulgeolek
- Digivaldkond, tööstus ja kosmos
- Kliima, energeetika ja liikuvus
- Toit, biomajandus, loodusvarad, põllumajandus ja keskkond

Teadusuuringute Ühiskeskus



**III samm**  
INNOVATIIVNE  
EUROOPA

Euroopa  
Innovatsiooninõukogu

Euroopa innovatsiooni  
ökosüsteemid

Euroopa Innovatsiooni- ja  
Tehnoloogiainstituut\*

### OSALEMISE LAIENDAMINE JA EUROOPA TEADUSRUUMI TUGEVDAMINE

Osalemise laiendamine ja tippteadmiste  
levitamine

Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi  
reformimine ja tõhustamine

Tuumasüntees

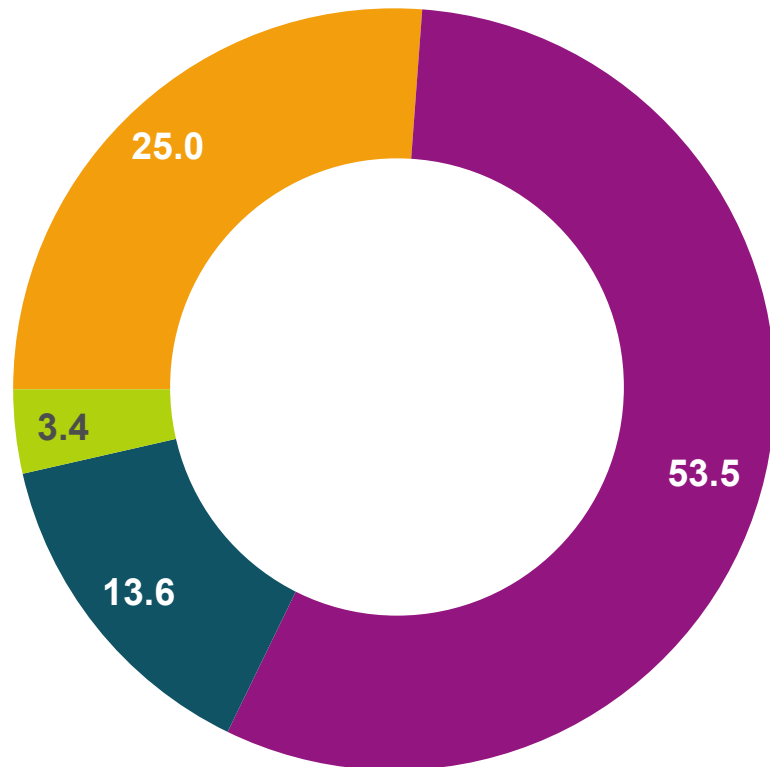
Tuumalõhustumine

Teadusuuringute  
Ühiskeskus

\* Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT) ei ole osa eriprogrammist

# Programmi „Euroopa horisont“ eelarve: 95,5 miljardit eurot (2021–2027)

(sh 5,4 miljardit eurot Euroopa Liidu taasterahastust „NextGenerationEU“ (NGEU), mis on ELi COVID-19 kriisist taastumise programm)



## Poliitiline kokkulepe, detsember 2020

*Miljardit eurot jooksevhindades*

- Tiptasemel teadus
- Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime
- Innovatiivne Euroopa
- Osalemise laiendamine ja Euroopa teadusruum

# Programmi „Horisont 2020“ vahehindamisest

saadud õppetunnid



Läbimurdelise innovatsiooni toetamine



**Euroopa Innovatsiooninõukogu**



Mõju suurendamine missioonidele  
keskendumise ja kodanike kaasamise abil



**ELi missioonid**



Partnerluste maastiku ratsionaliseerimine



**Uus lähenemine partnerlustele**



Avatuse suurendamine



**Avatud teaduse poliitika**



Rahvusvahelise koostöö tugevdamine



**Laiendatud liitumisvõimalused**



Osalemise julgustamine



**Tippteadmiste levitamine**

# ELi raamprogrammidel oli võimas mõju teadusele ja innovatsioonile

**1,5 miljonit eurot**

koostöö raames, milles osales rohkem kui **150 riiki**

**3 korda**

rohkem äramärkimist **1% kõige rohkem tsiteeritud väljaannete** seas võrreldes liikmesriikide väljaannetega

**48,2 miljonit eurot**

suunati koroonaviirusega seotud teadus- ja innovatsioonimeetmesse vaid **seitse päeva pärast esimesest ELi juhtumist** teatamist

**84%**

investeeringutest on suunatud kestliku arengu eesmärkide saavutamisele; **30% on suunatud kliimamuutustega tegelemisele**

**kaks korda rohkem**

**taotlusi** aastas võrreldes eelmise programmiga

**19%**

suurem prognoositud töövilljakus rahastatud ettevõtetes **tänu programmile\***



# Järgmine: Programm „Euroopa horisont“

ELi ambitsioonikas teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm (2021–2027):



toetab ELi **teadus- ja tehnoloogiabaasi** ning tugevdab Euroopa teadusruumi;

**Teadus  
ja tehnoloogia**



aitab saavutada poliitilisi prioriteete, sh **rohe- ja digipööret** ning kestliku arengu eesmäärke;

**Ühiskond**



hoogustab **innovatsiooni kasutuselevõttu, konkurentsivõimet ja töökohtade loomist** Euroopas.

**Majandus**



# Euroopa Innovatsiooninõukogu

Toetus läbimurdelisele ja murrangulisele ning suure potentsiaaliga innovatsioonile, mis on erainvestorite jaoks liiga riskantne (**70% eelarvest on sihtotstarbeliselt VKEdele määratud**)

**Euroopa  
Innovatsiooni-nõukogu –  
ühtne kontaktpunkt**

- Aitab teadlastel ja novaatoritel luua tulevikuturge, suurendada erasektori rahastamist, edendada nende ettevõtteid
- Innovatsioonikeskne, riskialdis ja paindlik ning ennetav juhtimine ja järeelmeetmed
- Valdavalt alt üles lähenemisviis, kuid suunatud ka strateegilistele väljakutsetele
- Euroopa Innovatsiooninõukogu programmijuhid töötavad välja visiooni läbimurde tegemiseks ja suunavad portfelle

Teineteist täiendavad vahendid, et ületada idee ja turu vaheline lõhe

## **PATHFINDER**

**Teadus- ja innovatsioonitoetused**  
(varajases arendusjärgus  
tehnoloogiast  
kuni idee tõendamiseni)

## **TRANSITION**

**Teadus- ja  
innovatsioonitoetused**  
(idee tõendamisest  
kuni turustamiseelse etapini)

## **ACCELERATOR**

**Toetused ja investeeringud (Euroopa  
Innovatsiooninõukogu fondi kaudu) VKEde ja  
idufirmade jaoks**  
(turustamiseelsest etapist turustamise ja kasvufaasini)



# ELi missioonid

## Teadus- ja innovatsioonimissioonid

ELi teadusuuringute ja innovatsiooni parem sidumine ühiskonna ja kodanike vajadustega; tugev nähtavus ja mõju

Missioon kujutab endast selliste valdkondadeüleste meetmete kogumit, millega soovitakse määratud aja jooksul saavutada **julge, inspireeriv ja mõõdetav eesmärk**, mis avaldab **mõju** ühiskonnale ja poliitika kujundamisele ning on asjakohane olulise osa Euroopa elanikkonna ja paljude erinevate Euroopa kodanike jaoks.

Programmis „Euroopa horisont“ on määratletud missiooni olemus ja juhtimiselemendid ning **viis missioonivaldkonda**. Konkreetsed missioonid kavandatakse üleilmsete probleemide ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime samba raames, kuid kasu võib olla ka programmi teiste osade raames ellu viidud meetmetest, samuti teiste liidu programmide raames ellu viidud lisameetmetest.

# Viis missioonivaldkonda



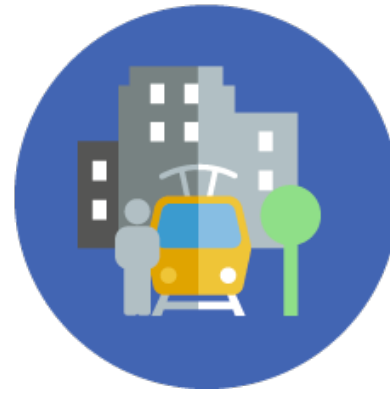
**Kliimamuutustega,  
sealhulgas  
ühiskondlike  
muutustega  
kohanemine**



**Vähk**



**Ookeanide,  
merede, ranniku-  
ja maismaavete  
hea seisund**



**Kliimaneutraalsed  
ja arukad linnad**



**Mulla seisund ja  
toit**

# Missiooninõukogu ettepanekud, september 2020

- **Vähist vabaks: võimalik missioon**

Eesmärgid 2030. aastaks: enam kui kolm miljonit päästetud elu, pikem eluiga ja parem elukvaliteet, põhjalike teadmiste omandamine vähist, suutlikkus ennetada seda, mis võimalik, optimeerida diagnoosimist ja ravi, toetada kõigi vähki põdevate inimeste elukvaliteeti, ning tagada võrdne juurdepääs sellele kõigele terves Euroopas.

- **Kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimeline Euroopa – valmistada Euroopat ette kliimamuutustega seotud häiretega toime tulekuks ja kiirendada üleminekut kliimamuutuste suhtes vastupanuvõimelisele ja õiglasele Euroopale 2030. aastaks**

Eesmärgid 2030. aastaks: valmistada Euroopat ette kliimamuutustega seotud häiretega toime tulekuks, kiirendada üleminekut tervislikule ja jõukale tulevikule meie planeedi ohututes piirides ja laiendada vastupanuvõimet suurendavate ning ühiskonnas muutusi vallandavate lahenduste kasutuselevõtmist.

- **Missioon „Meritäht 2030: Meie ookeanide ja vete taastamine“**

Eesmärgid 2030. aastaks: mere- ja magevee puhastamine, kahjustunud ökosüsteemide ja elupaikade taastamine, CO<sub>2</sub>-heite vähendamine sinises majanduses, et kestlikult rakendada selle pakutavaid olulisi kaupu ja teenuseid.

- **100 kliimaneutraalset linna 2030. aastaks – kodanike toel ja nende jaoks**

Eesmärgid 2030. aastaks: toetada, edendada ja tutvustada 100 Euroopa linna nende süsteemsetes püüetes muutuda 2030. aastaks kliimaneutraalseks ja muuta need linnad kõigi linnade innovatsioonikeskusteks nii, et sellest paraneks Euroopa elukvaliteet ja suureneks kestlikkus.

- **Kaitsta mulda tähendab kaitsta elu**

Eesmärgid 2030. aastaks: vähemalt 75% kogu ELi pinnasest on tervislik toidu kasvatamiseks, inimeste, looduse ja kliima jaoks. Kavandatav eesmärk ühendab teaduse ja innovatsiooni, hariduse ja koolituse, investeeringud ja heade tavade kasutamise nn „eluslaborite“ (*Living Labs*, katsed ja innovatsioon kohapealses laboratooriumis) ja „majakate“ (*Lighthouses*, kohad, kus tutvustatakse häid tavasid) abil.



# Uus lähenemine Euroopa partnerlusele

Eesmärkidele orienteeritud ja ulatuslikumate partnerluste uus põlvkond, mis toetab

ELi kokkulepitud poliitikaeesmärke

## Peamised tunnusjooned

- **Strateegiline suunitlus**
- **Süsteemne lähenemine**
- **Lihtne ülesehitus ja vahendite kogum**
- **Ühtsed kriteeriumid elutsükliks**

### ÜHISELT KAVANDATUD

Põhinevad vastastikuse mõistmise memorandumitel / lepingulistel kokkulepetel; rakendatakse eraldi partnerite poolt ja programmi „Euroopa horisont“ raames

### KAASRAHASTATUD

Põhinevad partnerite vahel kokku lepitud ja nende rakendataval ühisprogrammil ning partnerite kohustusel anda rahaline ja mitterahaline panus

### INSTITUTSIOONILISED

Põhinevad pikaajalisel mõõtmel ja kõrge integratsioonitaseme vajadusel; partnerlused põhinevad ELi toimimise lepingu artiklitel 185 ja 187 ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi õigusaktidel aastateks 2021–2027

# Ülevaade 49 potentsiaalsest Euroopa partnerlusest

Programmi „Euroopa horisont“ II sammas – Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime

III SAMMAS – Innovatiivne Euroopa

TEEMAVALDKOND 1: Tervishoid	TEEMAVALDKOND 4: Digivaldkond, tööstus ja kosmos	TEEMAVALDKOND 5: Kliima, energeetika ja liikuvus	TEEMAVALDKOND 6: Toit, biomajandus, põllumajandus, ...
Innovatiivne tervishoiualgatus	Olulised digitehnoloogiavaldkonnad	Saastevaba vesinik	Bioressursipõhise ringmajandusega Euroopa
Üleilmne tervishoiualane partnerlus	Nutivõrgud ja -teenused	Keskonnahoidlik lennundus	Bioloogilise mitmekesisuse päästmine elu kaitsmiseks Maal
Tervishoiusüsteemide muutmine	Kõrgjõudlusega andmetöötlus	Euroopa lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteem 3	Kliimanetraalne, säästev ja tootlik sinine majandus
Kemikaalide riskihindamine	Euroopa metroloogia (artikkel 185)	Euroopa raudtee	Water4All
Euroopa teadusruum tervishoiu jaoks	Tehisintellekti andmed/robotika	Ühendatud ja automatiseeritud liikuvus	Loomade tervis ja heaolu*
Harvikaigused*	Fotoonika	Patareid ja akud	Põllumajandussüsteemide muutumise kiirendamine*
Algatus „Üks tervis“ ja antimikroobikumiresistentsus*	Valmistatud Euroopas	Heiteta veetransport	Põllumajandusandmed*
Personaliseeritud meditsiin*	Keskonnahoidlik teras – vähese süsinikdioksiidihetega terasetootmine	Heiteta maanteetransport	Ohutu ja jätkuusutlik toiduainesüsteem*
Pandeemiaks valmisolek* <i>Kaasrahastatud või ühiselt kavandatud</i>	Processes4Planet	Built4People	
	Üleilmsed konkurentsivõimelised kosmosesüsteemid**	Üleminek puhtale energiale	
		Linnade muutumise soodustamine	

EUROOPA INNOVATSIOONI- JA TEHNOLOOGIAINSTITUUT (TEADMIS- JA INNOVAATIKAKOGUKONNAD)	TOETUS INNOVATSIOONI ÖKOSÜSTEEMIDELE
InnoEnergy	Innovatiivsed VKEd
Kliima	
Digivaldkond	
Toit	
Tervishoid	
Toorained	
Tootmine	
Linnaline liikumiskeskond	
Kultuuri- ja loomesektor	

## II JA III SAMBA ÜLESED SISENDID

Euroopa avatud teaduse pilv

- Institutsioonilised partnerlused (artiklid 185 ja 187)
- Institutsioonilised partnerlused / Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi teadmiskogukonnad
- Ühiselt kavandatud
- Kaasrahastatud

\* Konkursikutse avamise kuupäevad aastatel 2023–2024

\*\* Konkursikutse avamise kuupäevad mitte enne 2022. aastat

# Euroopa partnerlused: lisateave

[Euroopa partnerluste veebileht](#) aadressil europa.eu:

- Partnerluse ettepanekute eelnõud
- Aruanne ühtsuse ja koostoime kohta
- Infograafikud

**Programmi „Euroopa horisont“ strateegiline kava** – ühiselt kavandatud ja kaasrahastatud Euroopa partnerluste tuvastamine

**Komisjoni ettepanekud artiklitel 185 ja 187 põhinevate algatuste kohta**





# Rahvusvaheline koostöö

## Rahvusvaheline koostöö

Koostöö tegemine üleilmsete ühiskonnaprobleemide lahendamisel; juurdepääs maailma tipptegijatele, eksperditeadmistele ja ressurssidele; innovaatiliste lahenduste suurem pakkumine ja nõudlus

## Liitumine programmiga „Euroopa horisont“

- Hea teadus-, tehnoloogia- ja innovatsioonisuutlikkusega kolmandad riigid
- Võetakse arvesse eesmärki soodustada Euroopa majanduskasvu innovatsiooni kaudu
- Tõhustatud sihipärased meetmed
- Suurem toetus mitmepoolsele koostööle
- Avatus rahvusvahelisele osalemisele, mida tasakaalustab ELi strateegilise autonoomia edendamine



# Avatud teadus kogu programmi ulatuses

## Avatud teadus

Avatud teaduse tavade lõimimine teaduse ja innovatsiooni kvaliteedi ja tõhususe tõstmiseks ning ühiskonna aktiivseks kaasamiseks

**Kohustuslik vahetu avatud juurdepääs publikatsioonidele:** toetusesaajad peavad säilitama piisavad intellektuaalomandi õigused avatud juurdepääsu nõuetele vastamiseks

**Andmete jagamine „nii avatult kui võimalik, nii suletult kui vajalik“:** leitavate, juurdepääsetavate, koostalitlusvõimeliste ja taaskasutatavate andmete ning teadusandmete kohustuslik andmehalduse kava

- Tööprogrammidega võib **avatud teaduse tavade** järgimiseks luua stiimulid või kehtestada kohustused, nt kodanike kaasamine või **Euroopa avatud teaduse pilve** kasutamine
- Avatud teaduse tavade hindamine ettepanekutele hinnangu andmise **kriteeriumite kaudu**
- Spetsiaalne toetus **avatud teaduse poliitikameetmetele**
- Publikatsiooniplatvorm „**Open Research Europe**“

---

LÄHEMALT PROGRAMMIST

---

# „EUROOPA HORISONT“



I samm

# TIPPTASEMEL TEADUS

Liidu teadusbaasi tippteadmiste tõhustamine ja laiendamine

## Euroopa Teadusnõukogu

Teedrajavad  
teadusuuringud, mida  
juhivad parimad  
teadlased ja nende  
töörühmad

**16 miljardit eurot**

## Marie Skłodowska- Curie meetmed

Teadlaste varustamine  
uute teadmiste ja  
oskustega liikuvuse ja  
koolituse kaudu

**6,6 miljardit eurot**

## Teadustaristud

Integreeritud ja omavahel  
seotud maailmatasemel  
teadustaristud

**2,4 miljardit eurot**



# Euroopa Teadusnõukogu

Konkurentsivõimeline rahastamine, et toetada uurijakeskset eesliniteadust kõigis valdkondades, teadusliku tipptaseme alusel.

## Rahastamine



Enam kui 10 000 projekti alates 2007. aastast



Enam kui 70% Euroopa Teadusnõukogu lõpetatud projektidest tõid kaasa läbimurde või suured edusammud (sõltumatute uuringute andmetel)



Euroopa Teadusnõukogu toetuse saajad on saanud 7 Nobeli preemiat, 4 teadusharumedit.



Enam kui 80 erinevat kodakondsust (Euroopa Teadusnõukogu toetusesaajat)



**Noorteadlase toetus:** kuni 1,5 miljonit eurot.

Kestus: kuni 5 aastat. 2–7aastane töökogemus pärast doktorikraadi omandamist.



**Konsolideeriva teadlase toetus:** kuni 2 miljonit eurot.

Kestus: kuni 5 aastat. 7–12aastane töökogemus pärast doktorikraadi omandamist.



**Kogenud teadlase toetus:** kuni 2,5 miljonit eurot.

Kestus: kuni 5 aastat. Tunnustatud ja suurepäraseid teaduslikud tulemused viimase 10 aasta jooksul.



**Sünergiatoetus:** 2–4 teadlast (üks võib olla kolmandast riigist).

Kuni 10 miljonit eurot 6 aastaks.

*„Teadmised, mis me vähiuuringute käigus saime, ärgitasid meid laiendama mRNA vaktsiinide kasutamist ja rakendama neid ka infektsioonhaiguste ennetamisel. Pöördeliste uuenduste jaoks on vaja aastakümnete pikkust teadustööd ja mitmete uurimisvaldkondade kaasamist – siis saab see piisavalt küpseks ja toob kasu tervele inimkonnale.“*

**Euroopa Teadusnõukogu toetusesaaja Uğur Şahin, Mainzi ülikool**

II samm – teemavaldkonnad

# ÜLEILMSED PROBLEEMID JA EUROOPA TÖÖSTUSE KONKURENTSIVÕIME:

**ELi poliitika ja kestliku arengu eesmärkide** aluseks olevate **oluliste tehnoloogiate** ja lahenduste edendamine (6 teemavaldkonda ja Teadusuuringute Ühiskeskus – otsemeetmed väljaspool tuumaenergiavaldkonda)



**53,5 miljardit eurot**

II samm

# Teemavaldkondade ja Teadusuuringute Ühiskeskuse eelarve

*jooksevhindades*

<b>Teemavaldkond 1</b>	<b>Tervishoid</b>	<b>8,246 miljardit eurot</b> (sh 1,35 miljardit eurot NGEU-st)
<b>Teemavaldkond 2</b>	<b>Kultuur, loovus ja kaasav ühiskond</b>	<b>2,280 miljardit eurot</b>
<b>Teemavaldkond 3</b>	<b>Ühiskonna tsiviiljulgeolek</b>	<b>1,596 miljardit eurot</b>
<b>Teemavaldkond 4</b>	<b>Digivaldkond, tööstus ja kosmos</b>	<b>15,349 miljardit eurot</b> (sh 1,35 miljardit eurot NGEU-st)
<b>Teemavaldkond 5</b>	<b>Kliima, energeetika ja liikuvus</b>	<b>15,123 miljardit eurot</b> (sh 1,35 miljardit eurot NGEU-st)
<b>Teemavaldkond 6</b>	<b>Toit, biomajandus ja loodusvarad Põllumajandus ja keskkond</b>	<b>8,952 miljardit eurot</b>
	<b>Teadusuuringute Ühiskeskus (otsemeetmed väljaspool tuumaenergiavaldkonda)</b>	<b>1,970 miljardit eurot</b>

Teemavaldkonnad hõlmavad eelarvet partnerluste ja missioonide jaoks  
NGEU on Euroopa Liidu taasterahastu „NextGenerationEU“

III samm

# INNOVATIIVNE EUROOPA

turgu loovate läbimurrete ja innovatsiooni soodustavate **ökosüsteemide** stimuleerimine

## Euroopa Innovatsiooninõukogu

Läbimurdeliste ja turgu loova potentsiaaliga uuenduste toetamine

## Euroopa innovatsiooni ökosüsteemid

Ühenduste loomine piirkondade ja riikide uuendustegevuses osalejatega

## Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituut (EIT)

Peamiste osalejate (teadus- ja haridusasutused, ettevõtjad) ühendamine innovatsiooni soodustamise ühise eesmärgi nimel

Eelarve: **10,6 miljardit eurot**, sh kuni **527 miljonit eurot** ökosüsteemide toetuseks (sh NGEU – taasterahastu osad, mis on eraldatud Euroopa Innovatsiooninõukogule).

Umbes **3 miljardit eurot**



Osa

# Osalemise laiendamine ja Euroopa teadusruumi tugevdamine:

## Osalemise laiendamine ja tippteadmiste levitamine

- Koostöö, mestimine Euroopa teadusruumi õppetoolid,
- Euroopa teaduse ja tehnika alane koostöö (COST)
- Riiklike kontaktpunktide tegevuse toetamine, ettepanekule eelnevad kontrollid ja nõuanded
- Oskustööjõu ringlus
- Tippteadmistega seotud algatused
- Võimalus üha rohkematest riikidest pärit üksustel liituda juba välja valitud teaduse ja innovatsiooni koostöömeetmetega
- Osalemise tunnustamine
- Kontaktide loomise teenused

**2,96 miljardit eurot**

## ELi teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine

- Teadus- ja innovatsioonipoliitika tõenditebaasi tugevdamine
- Tulevikusuunad
- Toetus poliitikakujundajatele Euroopa teadusruumi arendamiseks
- Riikliku teadus- ja innovatsioonipoliitika, sh poliitika toetusvahendi, reformimise toetamine
- Atraktiivsed teaduskarjäärid ja seos kõrgharidusega
- Avatud teadus, kodanike teadus ja teaduskommunikatsioon
- Sooline võrdõiguslikkus
- Eetika ja usaldusväärsus
- Rahvusvahelise koostöö toetamine
- Teaduslik sisend teistesse poliitikavaldkondadesse
- Programmi elluviimise toetamine
- Riiklike kontaktpunktide toetamine
- Kasutamise ja tulemuste levitamise toetamine

**0,44 miljardit eurot**

# EURATOMi teadus- ja koolitusprogramm (2021–2025)

## Eesmärk

Teadus- ja koolitustegevus, et vähendada tuumaohutuse ja julgeolekuga seotud riske, töötada välja ohutu tuumatehnoloogia ning optimaalne kiirguskaitse.

## Peamised uuendused:

- suurem tähelepanu tuumaenergia kasutamisele muudes valdkondades (meditsiin, tööstus, kosmosetööstus);
- tuumateadlastele liikuvusvõimaluste pakkumine Marie Skłodowska-Curie meetmete kaudu

**Eelarve aastateks 2021–2027**

**1,981 miljardit eurot**

# Strateegiline kava

- Eriprogrammi rakendamist ning Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi teadmise- ja innovaatikakogukondi toetatakse teadus- ja innovatsioonitegevuse läbipaistva ja strateegilise planeerimise kaudu, eeskätt samba „Üleilmsed probleemid ja Euroopa tööstuse konkurentsivõime“ jaoks, ning need hõlmavad ka teisi asjakohaseid tegevusi teistes sammastes ja osas „Osalemise laiendamine ning Euroopa teadusruumi tugevdamine“.
- Komisjon tagab liikmesriikide varajase kaasamise ja põhjaliku teabevahetuse Euroopa Parlamendiga, mida täiendavad konsultatsioonid sidusrühmade ja laiema üldsusega.
- Strateegiline planeerimine tagab kooskõla teiste asjakohaste liidu programmidega ning järjepidevuse ELi prioriteetide ja kohustustega ning suurendab täiendavust ja koostoimet riiklike ja piirkondlike rahastamisprogrammide ja prioriteetidega, tugevdades seeläbi Euroopa teadusruumi.
- Strateegilise planeerimise tulemusi kirjeldatakse mitmeaastases strateegilises kavas, et valmistada ette kuni neli aastat kestvate tööprogrammide sisu, samas tagades piisava paindlikkuse reageerida kiiresti uutele esilekerkivatele probleemidele, ootamatutele võimalustele ja kriisidele.

# Strateegiline kava

Strateegiline kava sisaldab järgmist:

- peamised strateegilised suunad teaduse ja innovatsiooni toetamiseks, sh oodatava mõju kirjeldus, teemavaldkonnaülesed teemad ja hõlmatud sekkumisvaldkonnad;
- ühiselt kavandatud ja kaasrahastatud Euroopa partnerluste kindlaksmääramine;
- missioonide kindlaksmääramine;
- rahvusvahelise koostöö valdkonnad;
- spetsiifilised teemad, nt teaduse ja innovatsiooni vaheline tasakaal; sotsiaal- ja humanitaarteaduste lõimimine; peamiste progressi võimaldavate tehnoloogiate ja strateegiliste väärtusahelate roll; sooline võrdõiguslikkus, sh soolise mõõtme lõimimine teaduse ja innovatsiooniga seotud sisusse; kõrgeimate eetika ja usaldusväärusega seotud normide järgimine; tulemuste levitamise ja kasutamise prioriteedid.

# Esimene strateegiline kava

Esimene strateegiline kava hõlmab aastaid 2021–2024.

Strateegilisele kavale eelnes Euroopa Komisjoni talituste aktiivne koosloome ja ühine kavandamistegevus liikmesriikide esindajate, Euroopa Parlamendi liikmete, sidusrühmade ja üldsusega 18 kuu vältel.

Ühine kavandamistegevus sidusrühmade ja üldsusega toimus veebiküsitluste ja interaktiivsete seminaride vormis Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni päevadel 2019. ja 2020. aastal.

Kava võeti vastu 2021. aasta märtsis.

# Programmi „Euroopa horisont“ tööprogrammide ülevaade

Programmiga „Euroopa horisont“ toetatakse teadusuuringuid ja innovatsiooni eeskätt tööprogrammide kaudu, milles kirjeldatakse teadus- ja innovatsioonitegevuse rahastamisvõimalusi.

„Peamine“ tööprogramm hõlmab programmi „Euroopa horisont“ järgmisi komponente:

- Marie Skłodowska-Curie meetmed ja teadustaristud (I samm);
- kõik teemavaldkonnad (II samm);
- Euroopa innovatsiooni ökosüsteem (III samm);  
osalemise laiendamine ja tippteadmiste levitamine ning Euroopa teadus- ja innovatsioonisüsteemi reformimine ja tõhustamine (osa „Osalemise laiendamine ning Euroopa teadusruumi tugevdamine“).

„Peamine“ tööprogramm aastateks 2021–2022 koosneb 13 osast:

- sissejuhatus;
- 11 osa, mis hõlmavad eespool nimetatud komponente (sh üks osa missioonide kohta);
- ja üks üldiste lisade kohta, milles sätestatakse eeskirjad, mida kohaldatakse terve tööprogrammi suhtes, sh vastuvõetavuse tüüptingimused ja abikõlblikkuskriteeriumid, ning valiku tegemise ja toetuse andmise kriteeriumid.

# Programmi „Euroopa horisont“ tööprogrammide ülevaade

Eraldi tööprogrammid hõlmavad järgmisi:

- Euroopa Teadusnõukogu (European Research Council, ERC);
- Teadusuuringute Ühiskeskus (Joint Research Centre, JRC)
- Euroopa Innovatsiooninõukogu (European Innovation Council, EIC).

Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudi tegevused on sätestatud eraldi programmidokumentides. Lisaks viiakse oluline osa programmi „Euroopa horisont“ II samba tegevustest ellu institutsiooniliste partnerluste kaudu, eeskätt liikuvuse, energeetika ning digitaalse ja bioressursipõhise majanduse valdkonnas, mille jaoks luuakse eraldi tööprogrammid.

Programmi „Euroopa horisont“ viiakse ellu ka teiste eriprogrammide kaudu (Euroopa Kaitsefond) ja seda täiendab Euroopa Aatomenergiaühenduse teadus- ja koolitusprogramm (millel mõlemal on eraldi tööprogramm).

# InvestEU teaduse ja innovatsiooni jaoks

**Ergutab tegema rohkem investeringuid teadusuuringutesse ja innovatsiooni**, eelkõige erasektori poolt; võimendab ja täiendab riigi tasandi / piirkondlikke algatusi

**Ei moonuta turgu:** sekkumismeetmetega aidatakse kõrvaldada vaid teadus- ja innovatsioonitulemuste rakendusahela etappide rahastamislünki (mille põhjuseks on eelkõige suur risk)

## Toetus järgmise kaudu:

- InvestEU fond
- InvestEU abi
- InvestEU portaal

ELi **6,6 miljardi euro** suuruse eelarvetagatise abil peaks teadusuuringute, innovatsiooni ja digiteerimise osa eeldatavasti võimendama hinnanguliselt **90 miljardi euro** väärtuses investeringute tegemist teadusesse ja innovatsiooni; **turupõhised rahalised vahendid** Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni kasutamiseks ja kasvuks.



# Rakendamine. Lihtsad ja sihipärased eeskirjad

- **Tagades toetusesaajatele samaaegselt jätkuvuse ja järjepidevuse, säilitades**
  - programmi „Horisont 2020“ atraktiivse rahastamismudeli, mis hõlmab kuni 100% otseste kulude rahastamise määrast;
  - ühtsete eeskirjade põhimõtte.
- Parem kooskõla finantsmäärusega;
- vajaduse korral **lihtsustatud rahastamisvormide** ulatuslikum kasutamine (tuginedes programmi „Horisont 2020“ kindlasummalise toetuse katseprojektidele);
- **tavapärase kuluarvestustava** laiem tunnustamine;
- ulatuslikum **kolmanda isiku audititele tuginemine**, millest saavad kasu mitmes liidu programmis osalevad toetusesaajad.

# Rakendusstrateegia: juhtpõhimõtted

- **Mõju maksimeerimine**
- **Suurem läbipaistvus ja täiendav lihtsustamine (toetuslepingu näidis ja suunised toetuse saajatele)**
- Muude ELi rahastamisprogrammidega **koostoime edendamine**
- **Juurdepääsu lihtsustamine** digiülemineku ja levitamise kaudu (rahastamise ja pakkumuste portaal – ühtne kontaktpunkt hõlpsaks juurdepääsuks ELi rahastamisele ja projektide rakendamiseks)

Iga juhtpõhimõtte raames viime ellu olulisemaid meetmeid:

[https://ec.europa.eu/info/files/implementation-strategy-horizon-europe\\_en](https://ec.europa.eu/info/files/implementation-strategy-horizon-europe_en)

# Koostoime muude liidu programmidega

## PROGRAMM „EUROOPA HORISONT“

### Muud liidu programmid, sh

Ühine põllumajanduspoliitika	Programm „InvestEU“	ESF+	Innovatsioonifond
Välisrahastamisvahend	LIFE	Programm „Digitaalne Euroopa“	Sisejulgeolekufond ja piirihalduse instrument
Euroopa Merendus- ja Kalandusfond	Programm „EL tervise heaks“	Euroopa kosmoseprogramm	Ühtse turu programm
Euroopa ühendamise rahastu	ERF	Programm „ERASMUS+“	Taaste- ja vastupidavusrahastu
Õiglase ülemineku mehhanism		Loov Euroopa	

### Võimendatud koostoime

#### KOKKUSOBIVUS

Rahastamiseeskirjade ühtlustamine; paindlikud kaasrahastamiskavad; ressursside ühendamine ELi tasandil

#### ÜHTSUS JA VAĖSTASTIKUNE TÄIENDAVUS

Strateegiliste prioriteetide vastavusseviimine ühise nägemuse toetamiseks

---

PROGRAMM „EUROOPA HORISONT“

---



# Mõju, paindlikkus, ühine kavandamine



# Programmi „Euroopa horisont“ käsitlevates õigusaktides on määratletud kolme liiki mõju, mida jälgitaks **peamiste mõjuvahendite kaudu**

1. Kvaliteetsete uute teadmiste loomine
2. Inimkapitali tugevdamine teadus- ja innovatsioonitegevuses
3. Teadmiste leviku ja avatud teaduse edendamine

**Teaduslik  
mõju**



4. Teadus- ja innovatsioonitegevuse kaudu ELi poliitika prioriteetide ja üleilmsete probleemidega tegelemine
5. Kasu toomine ja mõju avaldamine teadus- ja innovatsioonimissioonide kaudu
6. Ühiskonnas innovatsiooni kasutuselevõtu tugevdamine

**Ühiskondlik  
mõju**



7. Innovatsioonipõhise kasvu tekitamine
8. Uute ja paremate töökohtade loomine
9. Teadusse ja innovatsiooni tehtavate investeeringute suurendamine

**Majanduslik  
mõju**



## Miks me vajame jõulist jälgimissüsteemi?

- Keerulise rahastamisolukorra mõistmine
- Mikroandmete seostamine programmi eesmärkidega
- Õigeaegsete teadmiste saamine
- Teadus- ja innovatsiooniinvesteeringutes peituvate riskide ja viitajaga arvestamine
- ELi rahastuse tõelise lisandväärtuse mõistmine
- Toetusesaajate halduskoormuse vähendamine

## Peamiste mõjuvahendite üldpõhimõtted Ambitsioonikas ja pragmaatiline raamistik

- **Lähedus:** alustades laiemast ülevaatest ja lõpetades iga projekti pideva jälgimisega
- **Määratlemine:** üksikasjad kõige väiksemate üksikasjade kohta (KMKR number, teadlaste tunnused, huvide deklaratsioonid...)
- **Jälgitavus:** mitmed andmeallikad ühes kohas minimeerivad aruandluskoormust (väljaanded, patendid, ettevõtted, teadlased)
- **Terviklik lähenemisviis:** teadmised sellest, kuidas iga programmi osa selle mõjule kaasa aitab
- **Stabiilsus:** olemasolevatele süsteemidele tuginemine, uute ja täiustatud alternatiivsete lähenemisviiside katsetamine

# Sammud programmi „Euroopa horisont“ esimese tööprogrammi suunas



# Jälgige meid ja hoidke end kursis:

## HorizonEU

*Euroopa Komisjoni volinik* **Mariya Gabriel:** @GabrielMariya

*Peadirektor* **Jean-Eric Paquet:** @JEPaquetEU

**Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat:** @EUScienceInnov @EU\_H2020

<https://www.facebook.com/EUScienceInnov/>

**Programmi „Euroopa horisont“ ajakiri:** @HorizonMagEU

**Programmi „Euroopa horisont“ veebisait:** <http://ec.europa.eu/horizon-europe>

**Euroopa Innovatsiooninõukogu:** <http://ec.europa.eu/research/eic>

**Euroopa Teadusnõukogu:** <https://erc.europa.eu/>





“



Programmiga „Euroopa horisont“ suurendame oma püüdlusi jätkusuutliku tuleviku suunas. Programmi mõju maksimeerimiseks tugevdame oma teaduslikku ja tehnoloogilist baasi, suurendame oma innovatsioonisutlikkust, edendame rohe- ja digipööret ning toetame kaasavat taastumist.

**Mariya Gabriel**

*Innovatsiooni, teaduse, kultuuri, hariduse ja noorte volinik*

”



# Aitäh!

## #HorizonEU

<http://ec.europa.eu/horizon-europe>



© Euroopa Liit 2021

Kui pole märgitud teisiti, on selle ettekande taaskasutamine lubatud [CC BY 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/) litsentsi alusel. Selliste elementide kasutamiseks või paljundamiseks, mis ei kuulu Euroopa Liidule, võib olla vaja taotleda luba otse asjaomaselt õiguste omajalt.

**Kujutised:** © ivector #249868181, #251163013, #273480523, #241215668, #245719946, #251163053, #252508849, #241215668, #244690530, #222596698, #235536634, #263530636, #66009682, #273480523, #362422833; © petovarga #366009967; © shooarts # 121467308, 2020. Allikas: Stock.Adobe.com. Icons © Flaticon – kõik õigused kaitstud.